

Členění souvislé řeči

Ze zvukového hlediska se řeč člení	Z obsahového hlediska se řeč člení
promluva	
výpověď (vyslovená "věta")	
výpovědní úsek (taktová skupina, kólon)	
takt (přízvukový takt, fonetické slovo)	
	slovo (jako pojmenovávací jednotka)
	morfém a jeho morf
slabika	
foném a jeho realizace	

Zvukové prostředky řeči - typy

Segmentální :

artikulačně konfigurace práce celého mluvního ústrojí (!artikulační báze!),
akusticky konfigurace zvukových vln

- ve filologii popisujeme jen typy (základní realizace + poziční alofony fonémů) x fonetika sleduje i tranzienty, výslovnosti oblastní, patologické aj. aj.
- jsou realizací segmentálních fonémů

Suprasegmentální:

Založeny na konfiguraci prozodických rysů řeči (síla, výška, tempo, pauza aj.),
rozprostírají se na celém úseku a fungují jako relace (tj. např. absolutní síla řeči
není totéž co proměny síly při řeči dané vzájemnou relací úseků)

Mohou být realizací samostatných fonémů (v tónových jazycích), signálem
junktur, signálem fonologických jevů větné fonologie (intonační modely typů
výpovědí, např.)

Vyjadřování hranic zvukových celků - komplexní jev

- některá zvuková složka může přitom dominovat
- u větších celků vyjadřování hranic obligatorní, u menších jen fakultativní

Juncture / disjunktura / předěl

- typy **terminální předěl - vnější předěl - vnitřní předěl**

Zvukové prostředky vyjádření předělů:

suprasegmentální: pauza, intonace, přízvuk (v některých jazycích jen f-če kulminativní, signalizuje existenci určitého segmentu, ne jeho hranice)

segmentální: omezení v užití některých fonémů nebo jejich realizací

kombinace fonémů typické pro pozici po předělu -před předělem změny hlásek na úšvu", obv. jiné než v úseku mimo předěl

Slabika = sylaba

onset (= iniciála) - nukleus - koda ; interlud

"obsazení" těchto pozic v jednotlivých jazycích

otevřená x zavřená